

S.VII.33.

EPICEDIA

IN

Luctuosum atq; præmaturum, beatum tamen
& placidum obitum,

Egregia ac virtute præditæ fœmine

DOROTHEÆ *Obm̄s*/

Præstantissimi doctissimiq; Viri

JOANNIS JACOBI TREDERI Civis primarij,
Conjugis dilectissimæ, prid. Calend. Maij, Anno
CL. DC. XXXVII. animam exspirantis,

Conscripta

ad

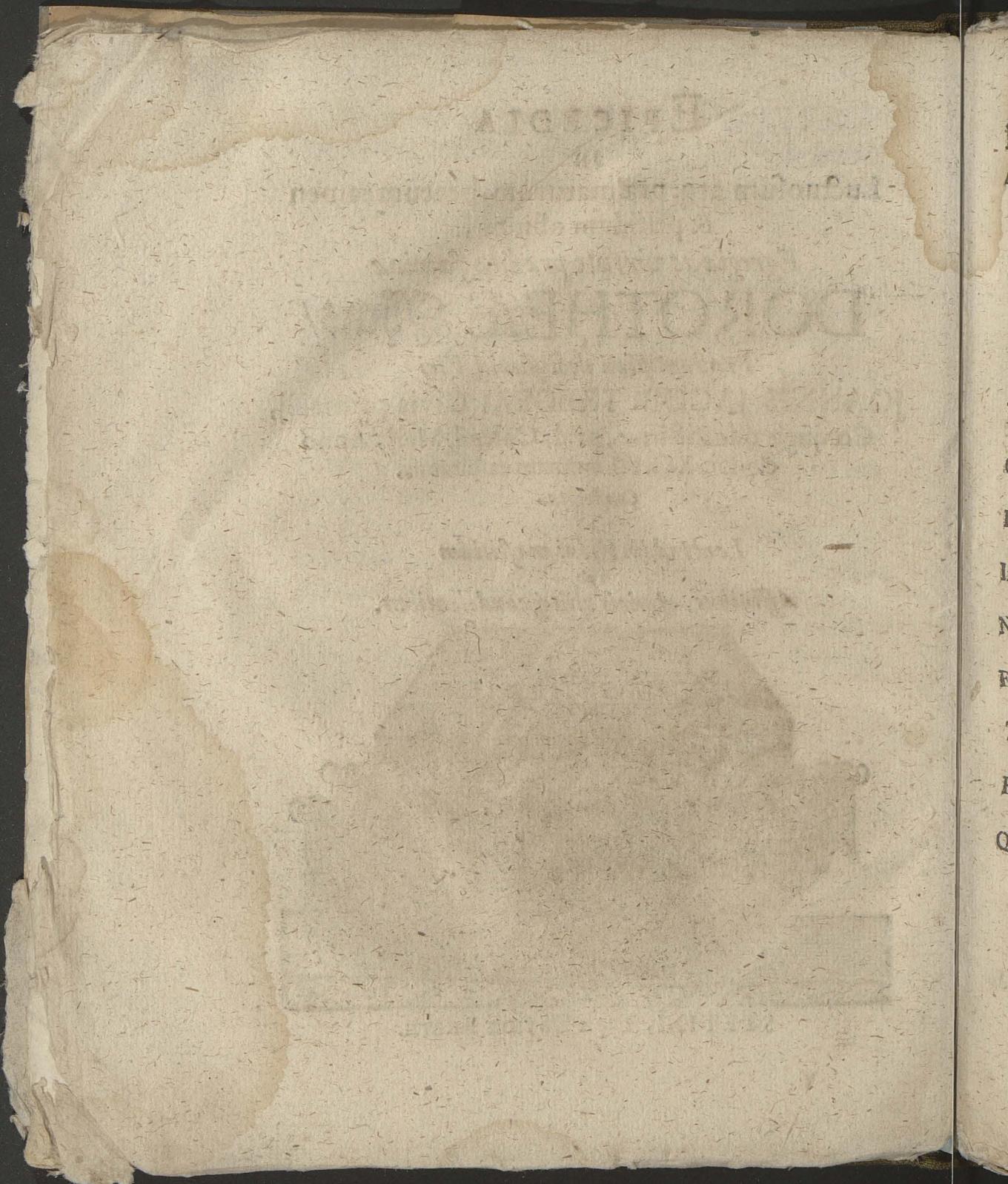
Leniendam Vidui mestitiam

ab

Affinibus, Amicis alioq; condolentibus,

STETINI, Typis DAVIDIS RHETII.

*Ad Virum Praestantissimum, Literatissimumq;
Dn. JOHANNEM JACOBUM TREDERUM,
Affinem & Compatrem suum pl. colendum, insperatum
quidem, beatissimum tamen conjugis suæ dilectissimæ
obitum acerbè lugentem.*

Ἐπίγενη Consolatorium.

Conjugij sociam lux abstulit ultima mensis,
Eheu! Aprilis, JANE JACOBE, tibi.
Condoleo ex animo, deploroq; tristia fata
Humanæ sortis, quæ quoq; tu pateris,
Usq; adeò humanæ sors currit lubrica vitæ,
Et subito lapsu, quæ modò firma, cadunt.
Grator at Uxori, quæ spretis hisce caducis
Nil firmum in vita nos superesse docet,
Est tua nam Conjunx cœlesti sorte beata,
Et capit ante thronum gaudia summa DEI.
Immoriens CHRISTI merito haut moritura recessit,
Mors fuit huic non mors, sed mera vita fuit.
Namq; ea ducentem CHRISTVM ad meliora secuta est,
Pastorem ut balans concomitatur ovis.
Et nos mortales sapiamus cœlica regna:
Mors certa est, tempus per breve, vita mala.
Tu verò nimium lacrymari desine quæso,
TREDERE, Affinis: quippe beata jubet.
Et pietas jubet, & redditus spes certa futuri
In cœlis: hac tu spe tua damna leves.
Quam vitæ sociam lux abstulit ultima mensis
Aprilis, reddet ultimus ille dies.

Συμπάχων f.

*Laurentius Eichstadius, Medic. D.
& Physicus Stetinensis Ordinarius.*

A 2

Dum

Dum parit, ecce perit, tua conjux, Clare Tredere,
Vixq; patrem factum te facit, heu! viduum.
Ingens iste dolor, fateor; veruntamen ecce
Non perit, exuto corpore, ad astram migrat.
Ergo conceptos animo depelle dolores,
Atq; tuam cœlo Conjugem ovare sine.

Condolentiam suam ita testab.

M. Martinus Leuschner Ducal.
Pad. Stet. Rector.

Vix annus cum dimidio, TREDERE, Maritum
Te vldit: dulcis tam citò ruptus amor.
Heu! modò quæ lætum fecit te prole Parentem,
Tristem nunc viduum funere mersa facit.
Vos equidem longum jungendos rebar in ævum,
Tam sanctâ cernens corda ligata fide.
Sed mirus Deus est, sunt huic arbitria mira,
Exercet miro more modoq; suos.
Est huic consilium sapiens, spectatq; salutem;
Suscitat ipse necans, deiiciensq; levat.

*Supremi bon. & pia condol.
caus. f.*

M. Heinr. Kielmannus, Gr. L,
& Poës. Prof. & ConR. Ducal,
Pædag. Stet.

Si

Si media est anima pars uxoris, Amice Tredere,
Te media vita parte carere, grave est.
Sed bene habet: Cælo es media jam parte beatus.
Tristis es? Una tui pars sine tristitia est.

M. Joh. Micraelius.

Miseri in Orbis hoc theatro tristia
lætis subinde, & permanere perpetim
firmum nihil, mirâ vicissitudine,
Tredere culte, sat potes testarier.
Nam qui, Deo favente; nuper factus es
lætus pater, nunc morte conjugis piæ
incedis, ecce, pallâ amictus lugubri.
Sic Iæpe castigando nos ad lacrymas
cogit Deus, doloris asloletque iis
offerre poculum, impensiis quos diligit.
Verum nimis dolere parce. Namque ea
corpus suum mortale de parentibus
mortalibus sumsit, paratum ut redderet
Morti exigenti jus suum; sed Spiritum
Autor poli & soli dedit. Revertitur
idcirco cœlestem ad domum, sacrâ ovans
ut cantibus Jovam celebret jugiter.
Dies redibit illa, quâ beatus
Vos reddet in consortium summus Pater?

A 3

Lætis

Lætis ubi videbitis non amplius
miseri, in Orbis ut theatro, tristia.

M. Ericus Pelshofer, Duc. Pæd. Stet.
Sub R. Eloqu. Prof.

Natali, Frater, cecinit tibi concio sortem,
Audiri in nivea quam nova veste cohors,
Illo nec assidue vultum monstrare serenum
Testata eſc⁹ Dominum, nec tegere assidue
Praproperā sortem nec conjux morte fecellit,
Quam sacris simili fatatulere die.
Nam te, cum propria tangat te cura Jehovæ,
Quod statuit, latrare volere mente decet.

Fratrem viduum consol. f.

H. T.

Quondam connubio cum sim gratatus amice,
Nunc quoq; mœstitia condoleoq; tuæ.
Maximus is dolore est cum dirumpantur amoris
Pectora, quæ junxit copula Sacra Dei.
Indiget hinc solido quisquam solamine Verbi
Divini, conjunx morte cui rapitur.
Quod Tibi sufficiens Praeconis lingua parabit,
Quà Deus & mentem corq; movere solet.
Literulæ possunt quicquam subnectere amici
Quod revocans mentem, pondere forte levet,
Chara quidem socia hæc, at sit Tibi carius Almi
Consilium, quod non decipit, omne Dei.
Jure sibi posci, quos tūm pietate fideq;
Ille habuit charos, morte beare volens.
Annumeranda tua his, monstrare vocatio debet
Ex, quā surrepta est uxor amata diu.

Hoc

Sicut.
Hoc poterit tristes animi depellere curas
Ut capiat quietem mens violata nimis;
Post partum hunc solito pro jure dolore repletum;
Dixerat ut Christus, lata perennis erit,

Orbato Coniuge, charissima amico solatis
causa scripsit

Bonaventura Werther.

In partu grandem parientibus esse dolorem,
Gaudia post partum surgere, Christus ait.
In partu dolor ergo fuit quoq; Coniugi amata,
Gaudia post partum, Iane Iacobe, Iue.
Gaudia sed diurna minus! nam subsequatur tristis
Spicula turbarum gaudia lata necis;
Quels jugulata jacet, post nubila densa doloris
Exsuperata, tui Gemma coruscatoris.
Hinc mæres! verum mærori figit metam:
Vxoris Soboli cernis inesse Typum.

Lubens lugens q.s.

M. Martinus Bambamius, P.L.
& Sch. Sedin: Sen, ConR.

Bulla velut, summâ quæ mox turgescit in undâ,
Mox vento exiguo pulsâ fatiscit, abest.
Sic, hominis florens quæ mox est vita, procellis
Jactata innumeris mox fugit atq; perit.
Nempe mōri certum est, satius sed falce necari
Mortis, quam Martis tela videre trucis.
Ecce, Dei dono privatus es, optume Fautor,
In terris, dulci coniuge: mæror adest.

Mæror

Macer or acerbus adest, macer or justissimus idem,
Sed vir ne crucies corda dolore nimis.
Omnia nam fiunt bene directore Iehovæ,
Cuius decretum vertere nemo potest.
Dicere cuī nemo potis est: tu contrahe vela
Propositi: inde Deo quod placet, ipse proba.
Perdita nequaquam est, sed Christo vivit, abivit
In veros plausus gaudia vera terens.
O verè felix, placidè qui lumina claudit,
Nec mundum curat, morte resurget oyans.

Testanda condolentia ergo fecit
Ioannes Remschedius Goslar. Cheruscus
P. Cæs & Dsc. Pædag. Stetin. Musicus.

Dn. Martino Brassern / Amico suo singulati,
matris obitum lugenti.

TE nuper magnum fator, Martine, dolorem
Ex obitu matris mestō cepisse colenda.
Hac etenim moriente, Deus usq[ue] a Jov[em] aufert,
Quô fuit in Terris Tibi non præstantius ullum.
Verum quod Dominus dedit, id quoq[ue] sustulit idem:
Ergo sit summi benedictum nomen Jovæ.
Sic sanctō fas est cum Jobō (a) dicere. Recte

(a) Job c.1.v.21.

Hec animō tecum si Tu, Martine, revolvias,
Acharō nimium depelles pectore lactum;
Firmans Te firmō magni solamine Jovæ.
Sicut enim mater (b) non obliviscitur unquam
Nati, nec potis est prolis deponere curam:
Sic etiam Te non obliviscetur in ævum
Ælestis Genitor, qui numine cuncta gubernat.

(b) Isa. c.49.v.15.

Vertet

*Vertet Hic in laetos fletum, mihi credito, risus,
Inq; beatatum (c) convertet gaudia luctum,
Quæ certè nunquam poterit quis collere de te.*

(c) Ioh. 10. 22.

Consolationis ergo scribebat

Adrianus Nassius.

Colloquium Vidui cum pie defuncta.

Viduus queribundus.

E Heu quid merui? quid promeruere Penates
Quod cœlō veniant fata dolenda mihi?
Fata dolenda nimis! thalami consorte perempta
Jubila lætitiae jam perierte simul.
Me sine Sole dies cruciant, sine sydere noctes,
Approperoque neciluctibus immodicis.
Non mihi rura placent, nec me demulceret aëdon,
Nec sistit lachrymas barbitos ulla meas.
Quò fugis, ô mea lux, obitu præcepta citatō?
Quæ mihi te sociam fata maligna negant?
Cur mihi non licuit decedere morte priorem
Et canere antè tibi voce gemente vale?
O dolor! ô luctus! nusquam sub Sole poloq;
Nunc medicina mei grata doloris erit.
Surreptō ante diem tantō thalamiq; domusq;
Ornatu, posthac utraq; damna fero.

Defuncta consolabunda.

Quid gemitus poterunt, quondam mihi sola voluptas
Deliciumq; tuus plangor inanis abit.
Invideasne meæ infaustâ pro luce saluti?
A manibus Domini pulchra brabéa tuli,

B

Suspirent

Suspirient alii mundi pacem atq; quietem
Lætitia verâ nunc sine fine fruor.
Mitte rigare genas lachrymis: Deus ipse levabit
Infictum vulnus. Vive vñtq; diu.

Condol, ergo I. mg fecit

Joachimus Schawkirch.

Querela Dni. Vidui.

Gleich wie zu selbger Zeit/ wann alles frôlich blühet/
Vnd man die Wälder/Berg vnd Thale grünen siehet/
Vor andrn Blumen alt so denn ja können sein/
Das schône Rôselein/ leßt sehen seinen Schein.
Zu welchen ziehen hin/ die Bienen haussen weise/
Vnd nehmen damit Lust/ ihr wollgeschmackte Speise/
Vnd angenemen Saft; sie hebet sich empor;
Ihr helles Kleid das glântz von andrn allen vor:
Ihr stattlicher Geruch/ ergetzet Muth vnd Sinne/
Das man ihr günstigsey/ vnd hertlich lieb gewinne:
Auch offt der Zephyrus von ihr so wird entzündt/
Vnd blaßt aus gunst ihr zu den süssen Liebes Wind.
Ach! aber vnverhofft kommt Boreas gebräuset
Übers grüne feld daher/ singt winselt pfeift vnd sauset
Vnd reist disz Rôselein mit Ungemach dahin/
Ihr glântzende Gestalt bewegt nicht seinen Sinn.
Das auszgeputzte feld hebt an sie zubetrawen/
Die Blumen neben ihr imgleichen auch sich schworen/
Die Bienen ziehen weg aus Angst vnd Bangigkeit/
Verirret hin vnd her vor grosses Hertzleidt.
Ach! so seyd ihr zuvor/ mein Schatz/ auch hier gewesen/
Jetz sterbt ihr vnd seyd todt durch welch ich kunt genesen:
Ach mein gewesner Trost! jetz liegt er nackt vnd blosz/
Vnd kriechet in ein Sarck/ vor seines Liebsten Schosz.

Dweife

Deweisses Röselein! O Krone aller Fräwen!
Ach weh! in dieser Zeit mis ich jetz (leyder) schawen
Das euch der bleiche Todt ewr Leben hat geturtzt/
Vñ aus derschnöden Welt zur Frewd vnd Ruh gesturtzt.
Doch seyd ihr nu von ihr vnd ihrer Angst gerissen/
Ich aber mis allhier das Creutz vnd Trawren küssen
Vnd wallen in den Welln/ die voller Trübsal sein/
Mein Trost ist nun vor Euch / Hauss-sorge / Schmertz
vnd Pein.

G. D.

Benjamin Brunow.

Nubila, sic res est, sua quemq; maligna fatigant:
Id quod mali non neclius sat approbo.
En Tecum quando fundo, *Vir Clare*, querelas,
Vix dum mihi pulsus recrudescit dolor.
Communi siquidem jactamur uterque procellā,
Cōsors Tibi per amica , virtutis decus
Eximum, Genitorq; mihi pars maxima vitæ,
Vi Numinis lacrumabili pereunt modō,
Nempe bonos tantū fati inclemētia monstrat,
Nec his diurnandi facultatem sinit,
Sic est! in mediā tibi mors itione paramur
Vitæ, vagisq; temporum decursibus
Certus ad interitūm peregrando absolvitur orbis.
Verūm ferendo fata vincamus, par est.
Namq; subinde DEI spectant horrore decoro
Vultum, diurno clariorem lumine,
Non omnes pereunt, sed pro brevitate salutem
Vitæ perennem plausibus carpunt novis.

*Hac posthumop. Denata Honori
condolens consecrat.*

Jodocus Andreas Hildebrandt.

B 2

Quām

Quam confernatus sum, Consobrina colenda,
Cum tua mors inopina meas ferretur ad aures,
Id prohibet magnus, quem cepi, dicere luctus.
Quam velle, nunquam me percepisse sinistram
Hanc vocem! Potius canum Te Nestora, velle,
Vivendo vicisse; dia quo blanda dedisses
Gaudia delicias, solamina grata Marito,
Atq[ue] seni Matri, charæ sobolig, mihiq[ue],
Heu! jam tres annos orbo. Sed mente ferendum
Est aqua, nobis quodcumq[ue] immittit Jova:
Hic relet nos: Hic sit consolatio nostra:
Hic verat nostros in dulcia gaudia luctus.
Interea placidam Tibi, Consobrina, quietem
Opto, dum latè surgens è pulvere terra.
Intres cum Sanctis cœlestia regna Jehovæ,
Quo nos mox velit alma Trias perducere cunctos.

Πενθῶμετα πενθότων θαύμα

Thomas Glocknerus defunctæ Consobrinus.

Si, quæ fecit Adam, pertristia discere damna
Ex mare sive cupis; seu muliere, gement.
Ille, quod assiduo vultu sudore parandus
Sit cibus, & miserò vita trahenda modò.
Hæc, quod percipiat nimios paritura dolores,
Quos superare Viri, jurat & ipsa, malum.
Infelix sanè sexus (si vera fatemur)
Infelix sexus Fœmina, crede mihi.
Nam quos non pariens miseranda subi: e dolores
Cogitur? Immò necem sæpius illa subit.
Non opus esse puto multis, quibus ista probarem;
Te testem, Cunjunx Tredieriana, voco.
Tu quoque Lucinam nuper paritura vocasti;
Jam cadis, infelix, jam cadis ante diem.

Non

Non tamen est dubium, *Vir præstantissime, conjunx*

Quin tua sit cœlo, lætaque semper ovet.

Scilicet uxori cœlum pariendo paratur:

Divino veluti pectore Paulus ait,

1.Timoth.2.13.

Condolens f.

Iohannes lebsen Sonderburgo - Cimber.

PROSOPOPOEIA DEFUNCTÆ.

*A*H tuæ cur nimiō turbas præcordia luctu,
atq; dolore animum, fide Marite, quatis?

Pone modum lacrymis, quod me rapiente sub umbras
morte, mea ex oculis vadat imago tuus.

Nam mortis lapsus, Christus sed causa salutis:
hinc ego per funus flebile, fatus ago.

In terris nil vita fuit, nisi lerna malorum;
sed tecum dulcis vita, Tredere, fuit.

Vita fuit morbus, curæq; laborq; perennus;

Tu medicina, quies grata, levamen eras.

Vixi, & quem tecum mibi fata dedere per annum
cursum, perfeci, care marite, toro.

Sed stat cùiq; dies: vita transcurrere metam
concessum nulli: Lex data: Fata volunt:

Propterea nil vota valent, parere necesse est;

qua semel imposta est Mors, obemenda semel.

Nec damnoosa mibi mors est: nam pace quiesco;

me quoq; non post hac ulla pericla prement.

Ergo quid horrescis? mea fata fer Optime conjunx,
discidiumq; animo fer patiente tori.

Olim tempus erit, quod nos conjungit ovantes,
Et velut ante, piemutatu ibit amor.

Interea terris dum ducis tempora vita,
sunt procul à viduo fata sinistra toro.

Etcum vita malis scateat, mundana relinquens,
ad cœlum pura tendito mente. Vale.

Debitæ condolentiaz attestandæ ergo fac.

Mauritius Caroli Boyzenburgi March,

*Tbrenodia Vidui præmatarum, beatum tamen
Castissima conjugis obitum lugentia.*

Moestos cum deceant mœsta, ut proverbia dicunt,
Eheu me summo talia jure decent,
Tristes dic igitur numeros & flebile carmen
Phœbe pater, tristes ferq; referq; sonos.
Flebile vos itidem carmen geminate Camœnæ,
Flebile flebilibus munus obite modis.
Si namq; ereptâ turtur Sociâ dolet, atq;
Omne replet gemitu nocte dieq; nemus:
Cur ego non flerem, cûi (proh) carissima conjux
Occubuit, quæ pars altera cordis erat;
Quam mihi lætitiaæ sociam, sociamq; doloris
Addiderat Numen, præsidiumq; domus;
Annos quæ centum fuerat [modò Fata tulissent]
Et proli & domui digna præesse suæ;
Quæ medicina fuit morbi, curæq; levamen;
Cum quâ perpetuo vivere dulce foret;
In Christo fixam quæ spemq; fidemq; locabat;
Quæ purâ coluit simplicitate Deum?
Sed cur me crucio? cur tot suspiria mitto?
Cur tantus torquet tristia corda dolor?
Non equidem injustum, crudelia fata dolere;
Non tamen & lachrymis dedecet esse modum.
Nam mihi quam Sociam cæli terræq; creator
Abstulit, illam idem nonnè mihi antè dedit?
Quod mihi commisit, repetit; mihi tradita cogor
Reddere, quæ nemo jure negare potest.
Cur mihi dispiceat, quod vult divina voluntas?
Impius est culpans, quæ tibi Jova placent.
Propterea vadis mea lux, mea summa voluptas
Ad Dominum, tibi qui gaudia tanta dabit,

Quan-

Quanta oculus nimirum vidit, quanta audiit auris
Nunquam, quanta suo pectore nemo capit.

Contestanda Domino Hosti condolentia causa f.

Heinricus Röblius
Bismariensis. Palaeo-march.

Tansitus hæc vita est, stadium, cursusq; perennis,
Quisq; viatores imitamus.
Omnis homo tenet hanc peregrinus & advena terram,
Ceu primi tenuere parentes.
Exiguus spacio vitales carpinus auras,
Vix natu mors lumina claudit.
Incolimus Cynici testam, dum carcere clausi
Corporis, hæc volvenda subinde;
Raro sistenda est, nusquam figenda nec unquam:
Donec ascendamus in astra.
Non nos illecebris mundus demulcat hospes,
Non capona caro remoretur.
Tendimus in cœlum sedes ubilo rabeatis
Ostendit, latamq; quietem.
Quis non mente avidâ presentia linquere vellit,
Latifq; exoptare futura.
Noli igitur nimium subito indulgere dolori,
Quod conjux sit morte perempta.
Evocat è mundo Deus illam, jamq; laborum
Finis adest, requiesq; parata.
Quam dedit uxorem, rapit hanc, Tredere, voluntas
Non tua sit contraria lova.
Non evitabit, peperit quem fæmina, mortem:
Verum mors hæc janua vite.

Casparus Devitius
Pasvalco-Pomeranus.

Fata

Fata inimica tuos, quid *Aruncule Docte?* Pericetes
Nunc audent etiam vi violare necis?
Durum proh satum, dulci *conjorte Maritum*
Quod privat, rapiens provida fulcra Domas.
Sed Terrena fugit, nunc dia vescitur aura,
Huius ab exsequiis gloria major erit.
Quod restat, Lacrymas oculis cohibeto subortas,
Namq; terenda via est, omnibus æqua, necis.

sovaylaus fundebat
Ambrosius Hiltebrandt Sedinō- pom.

ODolor! ô luctus! num vobis dicite natus?
Pectus nun capiat nil nisi triste meum?
Paucos ante annos carus cecidit pater, & nunc
Heu! moritur mater, sola relictæ mihi.
Quis mihi nunc solamen erit? quis quo voluptas?
Quis me nunc operæ consilioq; iuvat?
Hoc qui præstarent mihi sunt, proh, morte necati,
Quæ abstulit & matrem, quæ abstulit atq; patrem,
ab quo me vertam, quæ me nunc æquora, quæ
Nunc tellus capiant, nescio mæstus ego!
Ad te magne Deus fugio, qui tutor eorum es
Qui genitore carent, qui genitricē carent.
Tus sis defensor: Tuis sis materq; paterq;
Tu me conserva, consilioq; rege.
Interea precor ex animo dulcissima mater,
Ut clauso intumulo molliter ossa cubent.

Martinus Bravver, præmaturum matris
dilectissimæ obitum miserè
lugens fund:

921116 Bibliotheca 105 000
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej

06393

S.VIII.33

